

ВІДГУК

офіційного опонента

доктора медичних наук, професора

Скиби Володимира Вікторовича

на дисертаційну роботу Іваніцького Андрія Івановича «Хірургічна тактика лікування пошкоджень жовчних проток при лапароскопічній холецистектомії в залежності від термінів їх діагностики», подану на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03 – хірургія

1. Актуальність обраної теми дисертації

Хірургічна корекція ятрогенного пошкодження жовчних проток при холецистектомії є однією з найбільш складних і невирішених проблем біліарної хірургії. Впровадження лапароскопічної технології холецистектомії зумовило збільшення частоти пошкодження жовчних проток в 2-5 разів – до 0,3-2%, в середньому 0,5%, а результати оперативного лікування пошкоджень жовчних проток свідчать про високі рівні ускладнень (10-47%), летальності (3,2-28,2%) та незадовільних віддалених результатів (10-38%) (L. Barbier та співавт., 2014, A. Viste та співавт., 2015, A. Bobkiewicz та співавт., 2014).

Частота інтраопераційного розпізнавання пошкоджень проток в ході лапароскопічної холецистектомії залишається низькою (10-38%); у 50,5% випадків виявляють в межах 3-ох міс. післяопераційного періоду, у решти 20,5% – пізніше 3-ох міс. (R.K. Gupta та співавт., 2013).

Оптимальні терміни хірургічної корекції пошкоджень жовчних проток до теперішнього часу не визначені, хоча саме вони в значній ступені визначають результат. Хірургічна тактика при пошкодженні жовчної протоки в залежності від термінів їх діагностики залишається предметом дискусії.

Предметом дискусії є вибір оптимального методу усунення пошкодження жовчних проток при холецистектомії в залежності від терміну його виявлення (R.M. Walsh та співавт., 2007; B. Jabłońska, 2009). Не встановлені критерії для

вибору оптимального терміну хірургічної корекції відносно термінів діагностики пошкодження (R.K. Gupta та співавт., 2013).

Таким чином, безперечним є необхідність розробки ефективних способів своєчасної діагностики та оптимальних способів хірургічної корекції ушкоджень жовчних проток при лапароскопічній холецистектомії.

2. Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Національного інституту хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова НАМН України і є фрагментом комплексної теми "Вивчення механізмів пошкоджень жовчних проток і процесів їх регенерації при лапароскопічній холецистектомії з метою розробки методів профілактики і лікування" (номер державної реєстрації 0111U001047).

3. Новизна дослідження та одержаних результатів

У роботі доведено, що терміни діагностики та хірургічної корекції пошкоджень жовчних проток, що виникли під час холецистектомії, суттєво впливають на найближчі та віддалені результати.

Розроблено діагностичний алгоритм, який включає переважне використання неінвазивних методів та дає можливість в короткі строки встановити діагноз пошкодження, його характеристики та розробити правильну тактику лікування.

Шляхом комплексного дослідження встановлено особливості перебігу запального процесу в жовчних протоках та підпечінковому просторі та визначені оптимальні терміни та способи корекції при різних видах пошкоджень жовчних проток.

4. Теоретичне значення результатів дослідження

На основі аналізу проведених досліджень та отриманих результатів автором розроблений діагностично-лікувальний алгоритм, що включає пріоритетне використання неінвазивних методів, дає можливість в короткі строки встановити діагноз пошкодження жовчних проток та його характеристики, розробити адекватну тактику лікування. За результатами комплексного дослідження

встановлені особливості перебігу запального процесу в жовчних протоках та підпечінковому заглибленні, визначені оптимальні строки і способи виконання радикальних оперативних втручань за різних видів пошкодження жовчних проток.

5. Практичне значення результатів дослідження

Практичне значення роботи полягає в тому, що був розроблений діагностичний алгоритм при пошкодженні жовчної протоки з пріоритетним застосуванням неінвазивних методів дослідження та застосуванням магнітно-резонансної холангіографії в якості альтернативи методикам прямого рентгенологічного контрастування. Запропонований диференційований підхід до вибору методу лікування пошкоджень жовчних проток в залежності від терміну їх виявлення та характеру ускладнень. Застосування розробленої лікувальної тактики з використанням мініінвазивних втручань дозволило зменшити кількість необгрунтованих відкритих операцій. Розроблені чіткі показання та сформульовані умови для одномоментної радикальної корекції повних пошкоджень жовчних проток в залежності від терміну їх діагностики.

Результати роботи впроваджено в лікувальний процес ДУ«Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова» НАМН України.

Основні положення дисертації використовуються в лекційних курсах на кафедрі хірургії та трансплантології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України, а також на курсах тематичного удосконалення в НІХТ НАМН України.

6. Ступінь обгрунтованості та вірогідності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Дисертаційна робота виконана з застосуванням сучасних методик дослідження, діагностичного устаткування, хірургічних інструментів, атестованих і дозволених до використання в медичній науці та практиці. Матеріали, методи дослідження та Статистична обробка результатів дозволяє судити про достатню ступінь обгрунтованості й достовірності одержаних результатів. Висновки роботи логічно пов'язані з результатами клінічних досліджень, сформульовані лаконічно і

повною мірою відображають суть, наукову новизну, теоретичну і практичну значущість дисертаційної роботи.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях

Матеріали дисертації відображаються у 10 друкованих працях, серед них: 5 статей, опублікованих в затверджених ДАК МОН України фахових виданнях, 4 – у вигляді тез доповідей у матеріалах вітчизняних і закордонних з'їздів та конференцій. Результати роботи були представлені на 4 конференціях. Отримано 1 патент на корисну модель України. Автореферат має усі необхідні розділи, за змістом ідентичний з дисертацією.

8. Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення

У процесі аналізу дисертаційної роботи, виникли деякі зауваження. В тексті зустрічаються граматичні помилки. Розділ огляду літератури перенасичений. На мою думку, потрібно було б привести більше клінічних прикладів для демонстрації переваг власних розробок. Проте зауваження не впливають на цінність представленого рукопису.

9. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

Розроблений автором діагностично-лікувальний алгоритм у хворих з пошкодженням жовчних проток при лапароскопічній холецистектомії повинен знайти широке застосування в роботі хірургічних стаціонарів. Матеріали дисертації доцільно використовувати в навчальному процесі для студентів, інтернів та лікарів на курсах удосконалення.

10. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук

Дисертаційна робота Іваніцького Андрія Івановича за темою “Хірургічна тактика лікування пошкоджень жовчних проток при лапароскопічній холецистектомії в залежності від термінів їх діагностики”, виконана під керівництвом д. мед. н. Скумса Анатолія Васильовича, представлена на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03 – хірургія, є закінченим науковим дослідженням, виконаним на високому методичному рівні

та достатньому фактичному матеріалі, в якому вирішується актуальне питання хірургічного лікування пошкоджень жовчних проток при лапароскопічній холецистектомії в залежності від термінів їх діагностики. Робота повністю відповідає вимогам п. 11 «Порядку присвоєння наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» (Постанова Кабінету Міністрів України №567 від 24.07.2013 р.), які пред'являються ДАК МОН України до кандидатських дисертацій, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03 – хірургія.

Офіційний опонент

доктор медичних наук, професор, завідувач
кафедри хірургічних хвороб з курсом
анестезіології та реанімації

Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця МОЗ України

В.В. Скиба

Вчений секретар ДЗЗ №3 к.м.н.

канд. мед. наук, доцент

Терещук Ірина

Відгук надійшов до спеціалізованої вченої ради Д 26.003.03

«12» жовтня 2017р.

Вчений секретар

доктор медичних наук, професор

С. Тивончук